

ÖZET

NIĞDE İLİ MERKEZ VE KOY İLKÖĞRETİM OKULLARINDAKİ ÖĞRENCİLER ARASINDA BARSAK VE EKTOPARAZİTLERİN YAYGINLIĞI

KOZ, Türksen Banu Niğde Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi Biyoloji Anabilim Dalı

DANIŞMAN: Yrd. Doç. Dr. Handan TÜRKMEN

EYLÜL 2003

Çalışmamız Ekim 2002- Mart 2003 tarihleri arasında Niğde İlinde sosyo-ekonomik durumu iyi olan 23 Nisan Havacılar ve İnönü İlköğretim Okulları; orta olan 30 Ağustos ve Nezihe Tahsin Kitapçı İlköğretim Okulları; zayıf olan Sazlıca, Koyunlu ve Fertek Beldeleri merkez ilköğretim okullarındaki öğrenciler üzerinde yapıldı. Yaşları 7-12 arasında değişen 1746 öğrenci ektoparazit muayenesinden geçirildi ve 40'nın parazitli olduğu görüldü. 846 kız öğrencinin 36 (%2.02)ysmda Pediculus humanus var. capitis, 2 (%0.11)'sinde Pediculus humanus var. corporis, 900 erkek öğrencinin 2 (%0.11)'sindeP. capitis bulundu, erkek öğrencilerde P. corporis görülemedi. Ektoparazit görülmesiyle cinsiyet arasındaki ilişki anlamlı bulundu ($p<0.05$). 1746 öğrencinin hiç birinde kene ve uyuz enfestasyonuna rastlanmadı. 472 (244 kız, 228 erkek) öğrenciden alınan dışkı numuneleri nativ-lugol, formol- etil asetat yöntemleri ile muayene edildi ve 176 (%37.29)'sı enfekte bulundu. Kız öğrencilerin 90 (%19.07)'i, erkeklerin 86 (%18.22)'sı enfekteydi. Çalışmamızda Giardia intestinalis'e 146 (%30.93), Entamoeba histolytica 'ya 63 (%13.34), Entamoeba colfy 34 (%7.20), Ascaris lumbricoides'e 53 (%11.22), Hymenolepis nand'yz, 10 (%2.11), Endolimax nana'ya, 13 (%2.75), Enterobius vermicularis 'e 20 (%4.23) oranında rastlandı.Öğrencilerin 60 (%12.70)'ında bir,84 (%17.79)'ünde iki,27 (%5.71)'sinde üç,5 (%1.06)'de ise dört türü mevcuttu. İncelenen 291 selofan bantlı preparatın 20 (%4.23)'sinde E. vermicularis yumurtası görüldü. Anne ve baba mesleğinin, eğitim durumları ile ailedeki çocuk sayısının barsak ve ektoparazitlerin görülmesinde ne kadar etkili olduğunu saptamak için 1746 (846 kız, 900 erkek) öğrenciye anket uygulandı. Sosyo-ekonomik durumun,anne ve babanın eğitim durumları ve mesleklerinin parazitlerin görülmesinde etkili olduğu anlaşıldı. Bu çalışmayla Niğde İlindeki bazı ilköğretim okullarındaki öğrencilerin yaş, cinsiyet, eğitim ve sosyo ekonomik durumlarının barsak ve ektoparazitlerin yaygınlığı üzerine etkisini belirlemek amaçlandı. Sonuçlarımızın önceki çalışmaların çoğu ile uyumlu olduğu, ancak parazit ve paraziter hastalıklarla ilgili sorunların ülkemizde hala önemini koruduğu bir kez daha vurgulanmıştır.

Anahtar kelimeler : Barsak paraziti,ektoparazit,öğrenci, Niğde, Türkiye.

SUMMARY

THE PREVALENCE OF THE INTESTINAL AND ECTOPARASITES AMONG THE PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN THE CENTER OF NİĞDE AND ITS VILLAGES

KOZ, Türksen Banu Niğde University Graduate School Of Natural And Applffid Science Department Of Biology

SUPERVISOR: Yrd. Doç. Dr. Handan TÜRKMEN

EYLÜL 2003

Our research was carried out on the students of 23 Nisan Havacılar and İnönü Primary Schools which have high socio-economical conditions; 30 Ağustos and Nezihe-Tahsin Kitapçı Primary Schools which have average socio-economical conditions placed in the center of Niğde; the three primary schools which have poor socio-economical conditions in the center of Sazlıca, Koyunlu and Fertek villages during the period of October 2002 - March 2003. A total of 1746 students aged between. 7 and 12 were examined for the presence of the head and body lice.Pedunculosis was detected in 40(2.29%) of the students.Out of the 846 girl students;36 (2.7%)were infected with Pediculus humamis var. capitis, in which two (0.1 1%) of them were infected with Pediculus humamis var. corporis.However, P. corporis was not observed in all of the 900 boy students.But two (0. 1 1%) of them were infected with P.capitis.There was a statistical significance in the relation between the sexuality of the students and the prevalence of ectoparasites($p<0.05$). Tick and itch could not be found in all of the 1749 students examined. Feces samples which were obtained from a total of the 472 students (244 girl,228 boy) were examined by the nativ-lugol and formal ethyl acetat methods and 176 out of them were found to be infected by the eggs and cysts of parasites.The prevalence of parasites was 19.07% in the girl students and 18.22% in the boy

students. The following intestinal parasites were detected in 176 students : Giardia intestinalis in 146 (30.93%) Entamoeba histolytica in 63 (35.34%) Entamoeba coli in 34 (7.20%) Entamoeba histolytica in 13 (2.75%) Entamoeba hartmanni in 7 (1.48%) Ascaris lumbricoides in 53 (11.22%) Enterobius vermicularis in 20 (4.23%) and Hymenolepis nana in 10 (2.11%). Only one type of the parasites was observed in 60 (12.70%) students and two types in 84 (17.79%), three types in 27 (5.71%) students and four types in 5 (1.06%) students. Meanwhile, 20 eggs were encountered in 20 out of the 291 cellophane tape slides. A questionnaire form was filled out by each of the 1746 students (846 girl, 900 boy) to determine how much the profession and education of their parents; the family size effected the prevalence of intestinal parasites and ectoparasites in those students. It is clearly seen that the socio-economical state of the individuals, the level of education and profession of the parents had a great effect on the prevalence of the parasites. In this study we aimed to determine the effect of the age, sexuality, socio-economical situation of the students, the profession and education of their parents for the prevalence of the intestinal parasites and ectoparasites. These results are in accord with the results obtained from the different regions of Turkey. However, the parasitic diseases in Turkey still remain as one of the unsolved problems.

Key words : Intestinal parasites, ectoparasites, student, Niğde, Turkey.